

32 Kad Marija nonāca tur, kur bija Jēzus, un Viņu ieraudzīja, tā krita Viņam pie kājām, sacīdama:

"Kungs, ja Tu būtu bijis šeit, tad mans brālis nebūtu nomiris."

33 Kad Jēzus redzēja raudam viņu un arī tos jūdus, kas bija atnākuši līdz ar viņu, Viņš, garā aizgrābts, satraukti teica: 34 "Kur jūs viņu esat nolikuši?" Tie Viņam atbildēja: "Kungs, nāc un skaties!"

35 Jēzus raudāja. 36 Tad jūdi sacīja: "Redzi, kā Viņš to mīlēja!"

37 Daži no viņiem teica: "Vai Viņš, kurš aklajam atdarīja acis, nevarēja izdarīt tā, lai arī šis nenomirtu?"

38 Tad Jēzus, vēl aizvien aizgrābts, nāk uz kapu. Tā bija ala, kurai priekšā bija nolikts akmens.

39 Jēzus sacīja: "Noceliet akmeni!" Marta, mirušā māsa, Viņam sacīja: "Kungs, viņš jau ož, jo ir jau ceturtā diena." 40 Jēzus viņai sacīja: "Vai Es neteicu tev: ja tu ticēsi, tu redzēsi Dieva godību?"

41 Tad tie nocēla akmeni. Un Jēzus, pacēlis acis augšup, teica: "Tēvs, pateicos Tev, ka Tu Mani uzklausīji!"

42 Es zināju, ka Tu Mani vienmēr uzklausī, bet to Es sacīju šī ļaužu pūļa dēļ, kas visapkārt, – lai viņi ticētu, ka Tu Mani esi sūtījis." 43 To teicis, Viņš varenā balsī sauca: "Lācar, nāc ārā!"

44 Un mirušais iznāca – kājas un rokas tam bija saistītas saitēm un seja aptīta ar sviedrautu.

Tad Jēzus ļaudīm sacīja: "Atraišiet viņu un ļaujiet viņam iet!"

Jāņa ev. 11: 32–44

Mīļā draudze!

Sodienas stāstā no Jāņa evaņģēlija Jēzus uzmodina jau četras dienas mirušo Lācaru. Varētu teikt, ka Jēzus apkampj nāvi ar Savu mīlestību, ar Savu tuvību, ar Savu siltumu, un lūdz Dievu, lai Tas iedveš Lācarā jaunu dzīvību. Jēzus to nedara tikai Lācara dēļ. Viņa galvenais mērķis ir apliecināt apkārtesošajiem cilvēkiem, ka Jēzus darbojas Dieva uzdevumā. Viņš vēlas, lai tie uzticas Viņam, pat tad, kad Viņš kavējās, pat tad, kad Viņš pats iet pa ciešanu ceļu, kad Viņš nomirst pie krusta un tā kā Lācars tiek apglabāts kapā.

Šeit mēs redzam, cik liels ir tas garīgais apvārsnis, ko mums piedāvā evaņģēlijs. No vienas puses mēs varam ieraudzīt Jēzu kā vislielāko brīnuma darītāju, no otras puses kā vispamestāko cilvēku pasaulē, kur no brīnuma nav ne smakas. Un piedevām vēl Jēzus paša augšāmcelšanās, kas atkal uz visu liek skatīties no pavisam citas puses.

Mēs šodien svinam Mirušo piemiņas dienu. Savā veidā tie ir mūsu laikam netipiskākie svētki. Jo lielākā daļa cilvēku mūsdienās nevēlas daudz domāt par nāvi. Tomēr gluži no nāves mēs nevaram izvairīties, mēs saprotam, ka tā mūs skar, kaut vai ar to, ka nomirst kāds tuvinieks.

Pieminēt savus mirušos mēs varam dažādos veidos.

Mēs varam viņus atcerēties, kādi viņi bija toreiz, kad viņi bija dzīvi. Galu galā atmiņas ir tā vieta, kur kaut kas no aizgājušā turpina eksistēt caur mums. Kad mūsu vairs nebūs, nebūs arī vairs neviena, kas varēs stāstīt par tiem, kas miruši pirms mums.

Mēs tos varam pieminēt un izjust, cik liels ir zaudējums, cik ļoti mums šo cilvēku pietrūkst.

Tā vien liekas, ka tā ir brūce, ko neviens nevar dziedināt. Mūsu dzīvē ienāk sāpes, liela bezcerība, var likties, ka nav vērts dzīvot. Nāve sāk aptvert mūsu dzīvi.

Un visbeidzot mēs varam pieminēt savus aizgājušos ar cerību, ka mēs reiz atkal tiksimies, ka nāvei nav pēdējais vārds, bet ka mēs esam Dieva rokās, pat tad, kad

mirstam. Šī cerība ļauj mums dzīvot to laiku, kas mums ir dots, ar atvērtību, ar pateicību un gaišumu sirdī. Tas nenozīmē, ka nevar kādreiz arī paraudzāt un skumt. Tomēr ticība Dievam pasargā mūs no izmisuma, no tā, ka iegrimstam pilnīgā bezcerībā tāpēc, ka skatāmies tikai uz saviem spēkiem un konstatējam, ka ar tiem nepietiek.

Evaņģēlists Jānis atspoguļo Jēzu kā cilvēku, kurš ir pilnībā pārņemts no šīs pašlāvības uz Dievu, tik ļoti, ka caur Viņu mēs varam ieraudzīt Dievu. Jēzum nav ne mazāko šaubu, ka Dievs varētu neuzklausīt Viņa lūgšanu. Viņš zina, ka Dievs caur Viņu darbojas.

Un Jēzus vēlas, lai arī mēs šodien nonāktu pie šīs ticības, ka nāve nav šķērslis Dieva mīlestībai pret mums, lai nāve nevaldītu pār mums, bet ticība, pašlāvība un cerība.

Šodien daudzi cilvēki aizdedzina kādu svecīti savu aizgājušo kapavietās. Mums liekas, ka tā ir ļoti veca tradīcija no seniem laikiem, un ka vispār latviešiem kapi vienmēr ir bijuši ļoti tuvu. Tomēr vēsture mums rāda, ka kapi kristīgā sabiedrībā ir bijuši cieši saistīti ar baznīcu. Turīgākie aizgājēji un garīdznieki tika apglabāti zem baznīcas grīdas. Cilvēki par to maksāja lielu naudu, lai būtu apglabāti pēc iespējas tuvāk altārim, zem kura tika glabātas relikvijas, svētu cilvēku ķermeņu daļas vai mantas, kas viņiem piederēja. Tādā veidā viņi centās iegūt aizsardzību un svētību dzīvē pēc nāves. Savā veidā tā bija vieta, kur parādījās svēto biedrība, par ko runā apustuļu ticības apliecība.

Baznīcas grīda bija segta ar lielām akmens plāksnēm, kas bija rotātas ar ģerboņiem, veltījumiem un aizgājēja datiem. Savukārt nabadzīgākie draudzes locekļi tika apglabāti apkārt baznīcai norobežotā teritorijā, kas skaitījās svētīta zeme. Problēmas radās tad, kad bija ārkārtējas situācijas kā karš vai kāda epidēmija. Ir ziņojumi, ka baznīcās vairs nevarēja noturēt dievkalpojumus, jo garīdznieki un dievlūdžēji vienkārši noģīta no nupat masveidā apglabāto liķu izdalītajām gāzēm. Tas bija viens iemesls, kāpēc radās kapi ārpus pilsētas. Otrs iemesls bija reformācija, kas neatzina relikviju kultu un tādā veidā atņēma iemeslu, kāpēc apglabāt mirušos baznīcā. Reformatoriem galvenais bija Dieva vārda sludināšana un uzticēšanās šim vārdam. Un to varēja darīt arī ārpus baznīcas. Maza atblāzma no tiem laikiem, kad apbedījumi vēl bija baznīcā, ir kapakmens, kas atgādina baznīcās grīdas akmeņu plāksnēs ierakstīto vēstījumu.

Jūs redzat, ka baznīca un kapi ir bijuši ļoti cieši saistīti. Tas bija mēģinājums nodrošināt savu dzīvību pret nāves spēku ar svēto palīdzību. Mums kā luterāņiem nav īpašu svēto. Svētums nerodas no mūsu labajiem darbiem, bet tā ir dāvana, ko Dievs mums dod caur Savu Dēlu Jēzu Kristu. Caur Kristu mēs tiekam atpestīti. Tāpēc arī mūsu baznīcā pašā centrā ir krusts, kas mums atgādina Jēzus nāvi un augšāmcelšanos. Tomēr vieta, kur šis krusts stāv, nav galvenais. Šis krusts neko nedod, ja es savā sirdī neticu, ka Jēzus par mani ir atdevis Savu dzīvību. Caur ticību ienāk šis dievišķīgais spēks, kas man dāvina dzīvību. Tāpēc tas nav tik svarīgi, kur es tieku apglabāts un kādā veidā tas notiek.

Daudz svarīgāk ir, ka arī manā dzīvē parādās Jēzus augšāmcelšanās spēks, ka manā dzīvē katru dienu atjaunojās cerība uz Dieva spēku un mīlestība pret saviem līdzcilvēkiem.

Tikai tad, kad es pats piedzīvoju, kā Jēzus mani dara dzīvu, caur grēku piedošanu, caur apsolījumu, ko es saņemu kristībā, caur Savu klātbūtni Svētajā Vakarēdienā, tikai tad es pats varu būt pasargāts no bezcerības un mazdūšības. Mirušo piemiņas diena nav diena, kur jāplāta rokas savā bezspēcībā, tā ir diena, kas mums atsauc atmiņā, cik ļoti mums ir vajadzīga Dieva žēlastība. Āmen.